

[Ole Espersen]

evnen, men som det også blev nævnt af den sidste taler, må vi nok sige, at der kunne efterlyses endnu bedre lovgivning for at sikre en endnu bedre konkurrence og for at sikre lavere priser på dette område.

Der er helt klart tale om en udvikling, der er uigennemskuelig for os, og hvor konkurrencen bliver mindre og mindre. Den vil blive endnu mindre, hvis dette forslag ikke gennemføres, for koncentrationen og den ensartede kontraktpraksis fortsætter og forstærkes. Det betyder bl.a., at det vil gå ud over forbrugerne i de tyndtbefolkede områder. Dér vil salgsanlæggene efterhånden simpelt hen forsvinde, fordi de store selskaber ikke har nogen selvstændig interesse i at opretholde dem. Derfor har man mulighed for ved ensidige fastsættelser af kontraktvilkår at forhindre, at de fortsat er til stede.

Hr. Helge Adam Møller nævnte, at aftalefriheden selvfølgelig i princippet bør gælde, og at man må vedstå sine aftaler. Det er jeg ganske enig i, men problemet her er jo, at der i realiteten kun i begrænset omfang kan siges at være tale om aftaler. Så snart et forpagtningsforhold er indgået, har – og det viser eksemplerne, som vi har taget med i lovforslaget – de store selskaber reelt ret til ensidigt at fastsætte ændringer uden varsel. Så på det stadium er der desværre i realiteten ingen kontraktfrihed, og det er bl.a. det, der er uheldigt.

Det blev nævnt, da vi havde den forrige lov til behandling, at det burde afvente bl.a. det, man dengang kaldte professorudvalgets arbejde med en betænkning. Den kom for et år eller to siden, men det, der er kommet ud af betænkningen, herunder også lovgivningsmæssigt, har, så vidt vi kan se, ikke nogen betydning for de emner, vi ønsker at regulere her, f.eks. betaling for goodwill eller andre former for erstatning, eller at en leverandør kan kræve af en forpagter, at han afleverer alt, hvad der er af kundekartoteker og goodwill osv., uden nogen form for erstatning, selv om det er leverandørens egen skyld, at forpagtningsforholdet ophører. Det er en urimelig retstilstand. Til de talere, der har været heroppe i dag, og som har efterlyst urimeligheder, vil jeg sige, at dette er i hvert fald ét eksempel på urimeligheder, som jeg mener vi må have en fælles interesse i at få afskaffet.

Derfor er der efter min opfattelse i og for sig ikke mere at vente på, heller ikke når det drejer

sig om EF. Der findes generelle forordninger om konkurrenceforhold, som har været der i mange år, men der er ikke noget specielt om dette samfundsmæssigt meget vigtige område, hvor kontraktforholdene har udviklet sig på en helt speciel måde. Jeg har efterlyst det i to omgange hos udenrigsministeren, men der er ikke noget, man kan bruge i den forbindelse her.

Vedrørende konkurrence Lovgivningen skal vi selvfølgelig se på det forslag, der ligger i Retsudvalget, om dette vil kunne være tilfredsstillende i forhold til vore intentioner. Jeg tror det ikke, men naturligvis er vi villige til at indgå i en drøftelse af det.

Det blev også forrige gang fremført, at det kunne være – det citerede ministeren selv – betænkeligt at indføre en regel på et så specielt område som dette. Det kan jeg i og for sig godt forstå at man sagde dengang, men nu har man altså gjort det. Nu har man indført regler på dette område, og det, det nu drejer sig om for os, er at gøre disse regler så gode som muligt. Ministeren brugte udtrykket skærpelse, og det kan man godt kalde det. Der er tale om justeringer. Det er selvfølgelig en skærpelse i den forstand, at en del af det konkurrenceforvridende prøver vi at komme til livs, men når det drejer sig om inddragelsen af forpagterne, synes jeg ikke, man kan kalde det en skærpelse. Det er sådan set en udvidelse af lovens omfang, men principperne er jo de samme som tidligere. Det er i hvert fald, synes jeg, ikke en skærpelse i nogen negativ eller restriktiv forstand. Det er en forbedring baseret på de erfaringer, vi har fået siden dengang.

Til fru Elisabeth Arnold fra Det Radikale Venstre vil jeg sige, at de to problemstillinger, som blev nævnt, nemlig franchising – det er i virkeligheden det, der er tale om – og hvorfor vi ikke straks foreslår, at leverandørerne ikke også skal kunne eje detailforretningerne, selvfølgelig er problemer, vi overvejer. Det er rigtigt, at principperne omkring burgerbarer og andre former for handel eller anden virksomhed, som vi kalder franchising i mangel af noget bedre ord, er principper, der til en vis grad svarer til det, som benzinforpagterne er udsat for. Der er bestemt også dér et behov for lovregulering. Det er jeg sikker på at der er.

Når vi har taget det op specielt for benzinforhandlerne, er det, fordi benzinforhandlerområdet er et for samfundet som helhed meget væ-